

2 0 1 8

EDUCATION

(Major)

Paper : 1.2

(Educational Psychology)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following questions/Fill in the blanks : 1×10=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া / খালী ঠাই পূৰ কৰা :

- (a) "Educational psychology is that branch of psychology which deals with teaching and learning." Who said this?

“শিক্ষা-মনোবিজ্ঞান হৈছে মনোবিজ্ঞানৰ এক শাখা যিয়ে শিক্ষাদান আৰু শিক্ষাগ্ৰহণ প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত জড়িত।”
কথাষাৰ কোনে কৈছিল ?

(b) State one characteristic of learning.

শিক্ষণৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(c) Who propounded the theory of conditioning?

অনুবন্ধনবাদ তত্ত্বটো কোনে উদ্ভাৱন কৰিছিল ?

(d) Mention any one determinant of personality.

ব্যক্তিত্বৰ যি কোনো এটা নিৰ্ধাৰক উল্লেখ কৰা।

(e) Mention one cause of forgetting.

বিস্মৃতিৰ এটা কাৰণ উল্লেখ কৰা।

(f) Mention one characteristic of creative personality.

সৃষ্টিশীল ব্যক্তিত্বৰ এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(g) Trial and error method of learning is based on _____ theory.

শিক্ষণৰ প্ৰচেষ্টা আৰু ভুল পদ্ধতি _____ তত্ত্বৰ ওপৰত প্ৰতিষ্ঠিত।

(h) Who introduced the concept of Intelligence Quotient (IQ)?

বুদ্ধাংকৰ ধাৰণাটো কোনে প্ৰৱৰ্তন কৰিছিল ?

(i) Write the etymological meaning of the word 'emotion'.

'আবেগ' শব্দটোৰ বুৎপত্তিগত অৰ্থ লিখা।

(j) Psychologist _____ had established the psychological laboratory for the first time.

মনোবিজ্ঞানী _____ প্ৰথমবাৰৰ বাবে মনোবৈজ্ঞানিক পৰীক্ষাগাৰ স্থাপন কৰে।

2. Answer the following questions : 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write two methods of educational psychology.

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ দুটা পদ্ধতিৰ বিষয়ে লিখা।

(b) What do you mean by span of memory?

স্মৃতিৰ পৰিসৰ বুলিলে কি বুজা ?

(c) Write two conditions of attention.

মনোযোগৰ দুটা চৰ্ত লিখা ।

(d) Write two factors of learning.

শিক্ষণৰ দুটা উপাদানৰ বিষয়ে লিখা ।

(e) Explain two types of adjustment mechanism.

দুই ধৰণৰ সমায়োজন প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰা ।

3. Write briefly (any four) :

5×4=20

চমুকৈ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Learning and maturation

শিক্ষণ আৰু পৰিপক্বতা

(b) Distinction between volitional and non-volitional attention

ঐচ্ছিক আৰু অনৈচ্ছিক মনোযোগৰ মাজৰ পাৰ্থক্য

(c) Group factor theory of intelligence

বুদ্ধিৰ সমূহ কাৰক তত্ত্ব

(d) Nature and characteristics of creativity

সৃজনশীলতাৰ প্ৰকৃতি আৰু বৈশিষ্ট্য

(e) Type theory of personality

ব্যক্তিত্বৰ শ্ৰেণীকৰণ তত্ত্ব

4. Define educational psychology. Discuss the scope of educational psychology. $4+6=10$

শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া। শিক্ষা-মনোবিজ্ঞানৰ পৰিসৰ সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What is interest? Explain the various types of interest. Discuss the relation between attention and interest. $2+4+4=10$

আগ্ৰহ কাক বোলে? ইয়াৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ব্যাখ্যা কৰা। মনোযোগ আৰু আগ্ৰহৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰা।

5. What is insightful learning? Discuss the educational significance of insightful learning. $4+6=10$

শিক্ষণৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতি কি? শিক্ষণৰ অন্তৰ্দৰ্শন পদ্ধতিৰ শৈক্ষিক তাৎপৰ্য ব্যাখ্যা কৰা।

Or / অথবা

Define personality. Critically illustrate the psycho-analysis theory of Frued. 2+8=10

ব্যক্তিত্বৰ সংজ্ঞা দিয়া। ফ্ৰয়েডৰ মনোবিশ্লেষণ তত্ত্বৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

6. What are the stages of creativity? Discuss the role of the teacher in development of creativity in children. 4+6=10

সৃজনশীলতাৰ স্তৰকেইটা কি কি? শিশুৰ সৃজনশীলতাৰ বিকাশত শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

What do you mean by adjustment? Discuss the factors that effects the adjustment of an individual. 4+6=10

সমায়োজন বুলিলে কি বুজা? এজন ব্যক্তিৰ সমায়োজন প্ৰক্ৰিয়াত প্ৰভাৱ পেলোৱা কাৰকসমূহ আলোচনা কৰা।

7. Write the concept of mental health. State the characteristics of a mentally healthy individual. 4+6=10

(7)

মানসিক স্বাস্থ্যৰ ধাৰণাটো লিখা। এজন মানসিকভাৱে সুস্থ ব্যক্তিৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Define intelligence. Explain the nature of intelligence in detail. 2+8=10

বুদ্ধিৰ সংজ্ঞা দিয়া। বুদ্ধিৰ প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে বহুলাই ব্যাখ্যা কৰা।

***